

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди України)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035; тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № 16025/0/1-16 від 11.05.2016

Рахункова палата України

*Про результати державного зовнішнього
фінансового контролю*

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Міністерство екології та природних ресурсів України спільно з іншими центральними органами виконавчої влади (Мінекономрозвитку, Мінрегіон, Мінфін, МЗС, ДІАР, ДАЗВ) розглянуло рішення Рахункової палати України від 12.04.2016 № 7-3 «Про результати аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття», надіслане листом від 29.04.2016 № 03-818, та надає інформацію щодо вжиття заходів з порушених питань.

Додаток: на 8 арк. в 1 прим.

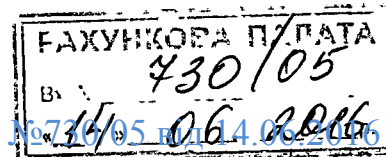
Заступник Міністра –
керівник апарату

В.М. Вакараш

0008687

Іванчикова Т.В.
206-31-68

М2 Мінприроди
№5/3-7/5422-16 від 09.06.2016

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

щодо стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття»

1. Стосовно внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, затвердженої Законом України від 15.01.2009 № 886-VI.

У зв'язку із закінченням терміну виконання Першочергових заходів щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, затверджених Законом України від 15 січня 2009 року № 886-VI «Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему», Державне агентство України з управління зоною відчуження у лютому 2012 року розробило проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» та направило на розгляд та погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади. Разом з тим, у зв'язку із змінами у складі Уряду та неодноразовими зауваженнями Міністерства фінансів до проекту Закону, які оперативним чином враховувалися під час доопрацювання, виникла затримка із поданням до Кабінету Міністрів України зазначеного законопроекту.

На цей час законопроект погоджено Мінприроди (лист від 19.05.2016 № 5/1-7/4720-16) та направлено ДАЗВ для отримання погодження заінтересованих ЦОВВ.

2. Стосовно відновлення дієвої роботи Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС та Міжвідомчої робочої групи з координації діяльності регулюючих органів під час видачі ліцензії на виконання робіт на об'єкті «Укриття» та зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації.

Роботу Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС (МВК) організовано згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2002 №1926 «Про утворення Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС», якою затверджено посадовий склад МВК. Засідання МВК проводяться по мірі необхідності. ДАЗВ декілька разів ініціювало проведення засідання МВК, однак з тих чи інших причин вони не проводились. В рамках відновлення роботи МВК згідно з дорученням Кабінету Міністрів України створено Міжвідомчу робочу групу з

розроблення проекту Концепції удосконалення управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення. Після розробки та опрацювання зазначеного проекту Концепції він буде винесений на розгляд МВК.

Керівництво Міжвідомчої робочої групи з координації діяльності регулюючих органів (МРГРО) здійснює Державна інспекція ядерного регулювання. ДАЗВ бере участь у її роботі за запрошенням. Засідання МРГРО проводяться по мірі необхідності. Останнє засідання МРГРО відбулось 06.12.2015.

Слід зазначити, що в разі необхідності, питання, які стосуються різних напрямків безпеки діяльності на майданчику ЧАЕС, обговорюються також і поза рамками засідань МРГРО.

Так, зокрема, у жовтні 2015 року відбулось засідання з питань блискавкозахисту арки НБК, в якому взяли участь представники Держатомрегулювання, Мінрегіону, Державної служби надзвичайних ситуацій, ДСП ЧАЕС, УкрНДІ цивільного захисту, а у квітні 2016 року відбулась нарада з питань впливу насування арки НБК в проектне положення на стан будівельних конструкцій об'єкта «Укриття» за участі Держатомрегулювання, ДСП ЧАЕС та провідних установ України в галузі будівельних конструкцій, експертних організацій.

За результатами таких засідань приймаються рекомендації щодо вирішення проблемних питань.

3. Стосовно своєчасного та повного виконання зобов'язань України щодо здійснення внесків до Чорнобильського фонду «Укриття» та Рахунку ядерної безпеки

Додаткові внески до Рахунку ядерної безпеки

1 грудня 2015 року відбулося засідання робочої групи Спільного Комітету «Україна – Європейський банк реконструкції та розвитку», на якому Європейський банк реконструкції та розвитку висловив занепокоєння щодо питання сплати раніше заявленого додаткового внеску України до Рахунку ядерної безпеки та, відповідно до Звіту засідання Асамблеї вкладників Чорнобильського фонду «Укриття» та Рахунку ядерної безпеки, яке відбулося 11 грудня 2015 року, ЄБРР очікує від України формалізацію зазначеного внеску.

У зв'язку з тим, що термін дії Угоди (у формі обміну листами) закінчився у 2015 році, Державне агентство України з управління зоною відчуження розробило проект розпорядження Кабінету Міністрів України щодо ініціювання підписання нової Угоди (у формі обміну листами) між Кабінетом Міністрів України і Європейським банком реконструкції та розвитку про внесок України до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР з подальшим розробленням розпорядження КМУ щодо сплати внеску України у розмірі 3,58 млн. євро протягом 2016-2017 років.

24 лютого 2016 року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення проекту Угоди (у формі обміну листами) між Кабінетом Міністрів України і Європейським банком реконструкції та розвитку про внесок України до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР» та відповідно було уповноважено Віце-прем'єр-міністра України - Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича підписати зазначену Угоду.

Угода (у формі обміну листами) була підписана:

23 березня 2016 року від імені України – Віце-прем'єр-міністром України - Міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубком Геннадієм Григоровичем ;

від імені Європейського банку реконструкції та розвитку – Президентом Європейського банку реконструкції та розвитку паном Сумою Чакарбарті, відповідно до листа від 6 квітня 2016 року про підтвердження прийняття раніше заявленого додаткового внеску України для його подальшого зарахування до Рахунку ядерної безпеки, який є законним представником ЄБРР відповідно до Правил Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку.

24 лютого 2016 року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України № 178-р «Про виділення у 2016 році коштів для сплати Україною внеску до Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку». Таким чином Українська сторона вже розпочала виконувати раніше взяті зобов'язання.

Кошти на сплату внесків до Рахунку ядерної безпеки виділяються за бюджетною програмою КПКВК 2408040 «Внески України до Чорнобильського фонду «Укриття» та до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР».

Відповідно до згаданого вище розпорядження Кабінету Міністрів України виділено бюджетні асигнування в сумі 106 634 600 гривень для забезпечення зобов'язань України щодо внеску до Рахунку ядерної безпеки.

Станом на 19 травня 2016 року за зазначеною бюджетною програмою профінансовано 106 634 600 гривень, що становить 100% від плану січня-травня.

Також на Асамблеї донорів Рахунку ядерної безпеки в липні 2015 року представниками ЄБРР поінформовано країни «великої сімки» та інших донорів про необхідність ліквідації дефіциту коштів на завершення будівництва СВЯП-2 в обсязі приблизно 105 млн. євро, який здебільшого був спричинений несприятливим курсом обміну євро/долар США.

Невирішення питання додаткового фінансування з боку міжнародної спільноти призведе до зупинки проекту в середині 2016 року, який є критично важливим для зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему та ставить під загрозу всю систему безпеки зберігання ВЯП на проммайданчику Чорнобильської АЕС.

11 грудня 2015 року на Асамблеї донорів Рахунку ядерної безпеки від імені «G-7» зроблено заяву про те, що згідно з Меморандумом про дострокове закриття Чорнобильської АЕС, «G-7» зберігає намір завершити перетворення

Чорнобильської АЕС на екологічно безпечну систему, про необхідність виділення додаткового фінансування для покриття дефіциту фінансування для завершення проекту спорудження СВЯП-2, а також звертається до інших донорів із закликом долучитися до вирішення цього питання.

Представник Європейської комісії підтримав необхідність надання підтримки Банку в вирішенні питання додаткового фінансування СВЯП-2 та запропонував провести у квітні 2016 року Конференцію зі збору коштів.

Для забезпечення залучення коштів міжнародної спільноти до проектів, що виконуються на майданчику Чорнобильської АЕС 20 квітня 2016 року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про підписання Угоди (у формі обміну листами) між Кабінетом Міністрів України і Європейським банком реконструкції та розвитку про внесок України до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР» (№ 302-р) щодо уповноваження Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича підписати зазначену Угоду, якою пропонується внести додаткові кошти України до Рахунку ядерної безпеки в сумі 40 402 215 тис. грн. (еквівалентній 1,4 млн. євро.) на покриття дефіциту у сумі 105 млн. євро для завершення будівництва сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) (в робочому порядку погоджено з ЄБРР).

20 квітня 2016 року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про виділення у 2016 році коштів для сплати Україною додаткового внеску до Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку» (№ 301-р).

Угода (у формі обміну листами) була підписана:

22 квітня 2016 року від імені України – Віце-прем'єр-міністром України – Міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубком Геннадієм Григоровичем;

від імені Європейського банку реконструкції та розвитку – Президентом Європейського банку реконструкції та розвитку паном Сумою Чакрабарті, відповідно до листа від 3 травня 2016 року про підтвердження прийняття заявленого додаткового внеску України для його подальшого зарахування до Рахунку ядерної безпеки, який є законним представником ЄБРР відповідно до Правил Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку.

Таким чином Українська сторона виконала раніше взяті зобов'язання.

Сплата внесків України до Чорнобильського фонду "Укриття"

Загальний внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття» (ЧФУ), передбачений умовами Рамкової угоди між Україною та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку стосовно діяльності Чорнобильського Фонду «Укриття» в Україні від 20.11.1997 (із змінами), складається з майнової та грошової частини, та становить 167 563 000 доларів США.

Розподіл суми внеску на 1997-2017 роки здійснено у відповідності до Порядку перерахування внеску України до Чорнобильського фонду «Укриття»,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2002 №1927 (далі – Порядок перерахування внеску).

Для створення належних правових умов щодо забезпечення здійснення зазначеного внеску України до ЧФУ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 року № 559 «Про розподіл додаткового внеску України до Чорнобильського фонду «Укриття», в якій передбачено розподіл суми додаткового внеску України до Чорнобильського фонду «Укриття» по роках до 2017 року включно, а саме: у 2015 р. – 35,40 млн. дол. США, у 2016 р. – 26,39 млн. дол. США, у 2017 р. – 31,87 млн. дол. США.

Фінансування носить плановий характер відповідно до затвердженого помісячного розподілу коштів в рамках бюджетної програми КПКВК 2408040 «Внески України до Чорнобильського фонду «Укриття» та до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР».

Необхідно звернути увагу на те, що кошти на сплату внесків до ЧФУ виділяються за бюджетною програмою КПКВК 2408040 «Внески України до Чорнобильського фонду «Укриття» та до Рахунку ядерної безпеки ЄБРР», розмір яких у 2016 році визначено на рівні 601 189 600 грн., що внаслідок зміни офіційного курсу гривні до інших валют не є достатнім для внесення Україною додаткових коштів задекларованих у постанові КМУ №559 від 22.10.2014 р.

Станом на 19 травня 2016 року за зазначеною програмою профінансовано всього 101 974,3 гривень, що становить 100% плану січня-травня.

У період 1997-2013 років відповідно до порядку перерахування внеску України було передбачено і фактично сплачено 69 661 953 доларів США (414 612 104 гривень).

На 2014 рік було передбачено до сплати – 4 236 000 доларів США (50 084 000 грн.). Фактично було сплачено 50 054 807 грн., що у доларовому еквіваленті становить 4 049 032 доларів США. У зв'язку зі збільшенням курсу долара США у 2014 році виникла курсова різниця в розмірі 186 968 доларів США.

На 2015 рік було передбачено до сплати – 35 400 000 доларів США (601 800 000 грн.). Фактично було сплачено 601 168 415 грн., що у доларовому еквіваленті становить 26 866 898 доларів США. У зв'язку зі збільшенням курсу долара США у 2015 році курсова різниця збільшилась на суму 8 533 102 доларів США.

Недовиконання плану перерахування внеску станом на 01.01.2016 року, через збільшення курсової різниці, становить 8 720 070 доларів США (235 441 890 грн.) (за курсом на міжбанківському валютному ринку 1 дол США = 27,0 грн.).

Крім того, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», на оплату внесків у 2016 році передбачено 601 189 600 грн., що за курсом 1 долар США – 27,0 грн., становить 22 266 281 доларів США при необхідній сумі відповідно до Порядку перерахування внеску – 26 393 047 доларів США. Різниця складає 4 126 766 доларів США.

Враховуючи зазначене, для погашення вже існуючої курсової різниці, яка виникла у 2014-2015 роках, та курсової різниці, яка виникне в 2016 році,

додаткова потреба складає 12 846 836 дол. США, або 346 864 572 гривень (за прогнозним курсом на 2016 рік 1 дол. США = 27,0 грн.).

На цей час ведуться узгоджувальні процедури щодо сплати курсової різниці, яка виникла за попередні роки.

4. Стосовно посилення співпраці України та міжнародної спільноти для розв'язання проблем пов'язаних, зокрема, із подальшою реалізацією проекту «Сховище відпрацьованого ядерного палива» (СВЯП-2); поновлення робіт за проектом «Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС»; завершенням робіт і введенням в експлуатацію заводу з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗПТРВ); введенням в експлуатацію промислового комплексу із поводженням з твердими радіоактивними відходами (ПКПТРВ).

25 квітня 2016 року Українською стороною разом з міжнародною спільнотою у м. Києві проведено Конференцію зі збору коштів на будівництво СВЯП-2, у розмірі 105,0 млн. євро.

На Конференції озвучені додаткові внески до Рахунку ядерної безпеки для завершення проекту СВЯП-2, а саме: ЄБРР з власних коштів 40 млн.євро; Країни G-7 і ЄК близько 45 млн.євро; Україна 1,4 млн.євро; Нідерланди 1 млн.євро.

Бельгія також заявила, що розглядає можливість внести додаткові кошти до РЯБ і сподівається, що скоро зможе це підтвердити.

Посол Японії в Україні Шигекі Сумі заявив, що інші країни-донори РЯБ можуть пізніше надати свої додаткові внески.

Щодо проекту будівництва СВЯП-2.

Генбудпідрядником (ТОВ «ЮТЕМ-Інжиніринг») та субпідрядниками виконуються будівельно-монтажні роботи згідно з графіком виконання робіт. Ступінь виконання будівельно-монтажних робіт – 70%.

Прийнято наступні етапи будівельно-монтажних робіт:
завершення монтажу пожежних сходів, блискавкозахисту;
завершення монтажу системи зв'язку та аварійного реагування.

Щодо проекту «Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС»

У зв'язку із завершенням в грудні 2015 року Програми ТАСІС, Міністерством економічного розвитку і торгівлі направлено запит до Європейської Комісії про можливість продовження даної Програми до кінця 2016 року з метою передачі робіт за Контрактом новому Підряднику і завершенню робіт за проектом «Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС».

Щодо проекту будівництва ЗПРРВ.

В цей час виконуються роботи з супроводу укладених контрактів.

За результатами експертизи отримано окремий дозвіл на експлуатацію ЗПРРВ №000040/7 від 11.12.2014 із змінами від 01.02.2016. Ведеться робота з виконання умов цього дозволу.

В рамках Додаткової угоди №5 від 03.09.15 (зміна об'ємів робіт та продовження терміну надання консультаційних послуг до 11.10.2016) до контракту № ChNPP C-1/9/067 від 11.04.2008 «Надання консультаційних послуг» між ДСП «Чорнобильська АЕС» та ПАТ КІЕП розроблено індивідуальні технічні вимоги протипожежного захисту ЗПРРВ та ведеться робота з підтвердження нормованої межі вогнестійкості будівельних конструкцій ЗПРРВ.

Виконання додаткового об'єму робіт завершено на 100% (пакет робіт «В1-6»). Роботи за контрактом № C-1/9/068 від 10.05.2011 з ТОВ «БК Укрбудмонтаж» продовжуються в рамках виконання обов'язків Генпідрядника до моменту приймання об'єкту в експлуатацію.

По системам радіаційного контролю та автоматизованої системи управління технологічним процесом ЗПРРВ завершено дослідну експлуатацію та виконано приймальні випробування.

Щодо проекту будівництва ПКПТРВ.

Завершено роботи в рамках другого етапу «гарячих» випробувань.

У лютому 2015 року підписано акт комісії з приймання технологічного обладнання та систем заводу з переробки твердих радіоактивних відходів ПКПТРВ після 2-го етапу «гарячих» випробувань. Надіслано до Держатомрегулювання «Звіт про проведення другого етапу «гарячих» випробувань».

Держатомрегулювання надіслало до ДСП «Чорнобильська АЕС» висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки «Рішення про проведення 3-го етапу «гарячих» випробувань та початкову стадію промислової експлуатації ПКПТРВ» (лист від 18.01.2016 № 24-15/318). ДСП «Чорнобильська АЕС» має врахувати зауваження цього висновку, а також надати до Держатомрегулювання прогностичний графік виконання передбачених цим рішенням заходів.

Доопрацьовано та погоджено з Державною інспекцією з ядерної безпеки на Чорнобильській АЕС заключний звіт з аналізу безпеки установки вилучення твердих відходів та заводу переробки твердих радіоактивних відходів.

5. *Стосовно усунення причин, які можуть впливати на затримку введення в експлуатацію об'єктів інфраструктури, що будуються в рамках міжнародної технічної допомоги (НБК, СВЯП-2, ЗПРРВ, ПКПТРВ), у зв'язку з організаційними та фінансовими невизначеностями такого процесу*

Для вирішення всіх нагальних проблем, пов'язаних із введенням в експлуатацію зазначених об'єктів, необхідна підтримка всіх зацікавлених органів та структур, а саме: Державної служби з надзвичайних ситуацій, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Державного підприємства «Спеціалізована державна експертна організація – центральна служба української державної будівельної експертизи», Державної служби України з питань праці та інших.

Також однією з важливих проблем є фінансування цих проектів у повному обсязі та виконання Україною взятих на себе міжнародних зобов'язань щодо фінансування проектів будівництва, що ведуться на промайданчику Чорнобильської АЕС.

Голова Державного агентства
з управління зоною відчуження

В. Петрук